

Tisková zpráva

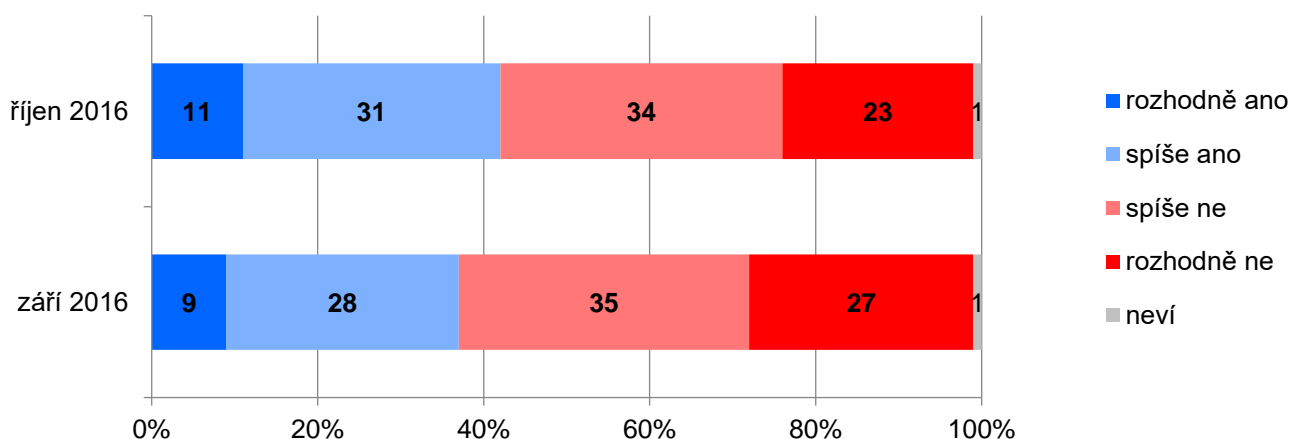
Česká veřejnost o amerických prezidentských volbách - říjen 2016

- ⊙ Zájem o americké prezidentské volby projevují více než dvě pětiny (42 %) české veřejnosti, necelé tři pětiny občanů (57 %) toto téma nezajímá. Oproti září se zájem o americké prezidentské volby u české veřejnosti mírně zvýšil.
- ⊙ Podle více než dvou pětín českých občanů (43 %) by se příští prezidentkou Spojených států měla stát Hillary Clintonová, podle 13 % Donald Trump. Podpora Hillary Clintonové u české veřejnosti od září 2016 mírně vzrostl.
- ⊙ Působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta hodnotí pozitivně téměř tři pětiny českých občanů (57 %), negativně pak přibližně čtvrtina (24 %).

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 588

- ⊙ Ve svém pravidelném říjnovém šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR podrobněji věnovalo tématu amerických prezidentských voleb. Všechny respondentů jsme se nejprve zeptali, zda se o listopadové volby amerického prezidenta zajímají.

Graf 1: Zájem o americké prezidentské volby (%)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 10. – 17. 10. 2016, 982 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z výsledku šetření vyplývá (viz graf 1), že o listopadové americké prezidentské volby se zajímají více než dvě pětiny českých občanů (42 %), z toho jen desetina veřejnosti (11 %) zvolila odpověď „rozhodně ano“ a necelá třetina (31 %) „spíše ano“. Necelé tři pětiny českých občanů (57 %) se o volby prezidenta Spojených států amerických nezajímají,

¹ Znění otázky: „Letos v listopadu se ve Spojených státech amerických uskuteční prezidentské volby. Zajímáte se o tyto volby amerického prezidenta? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

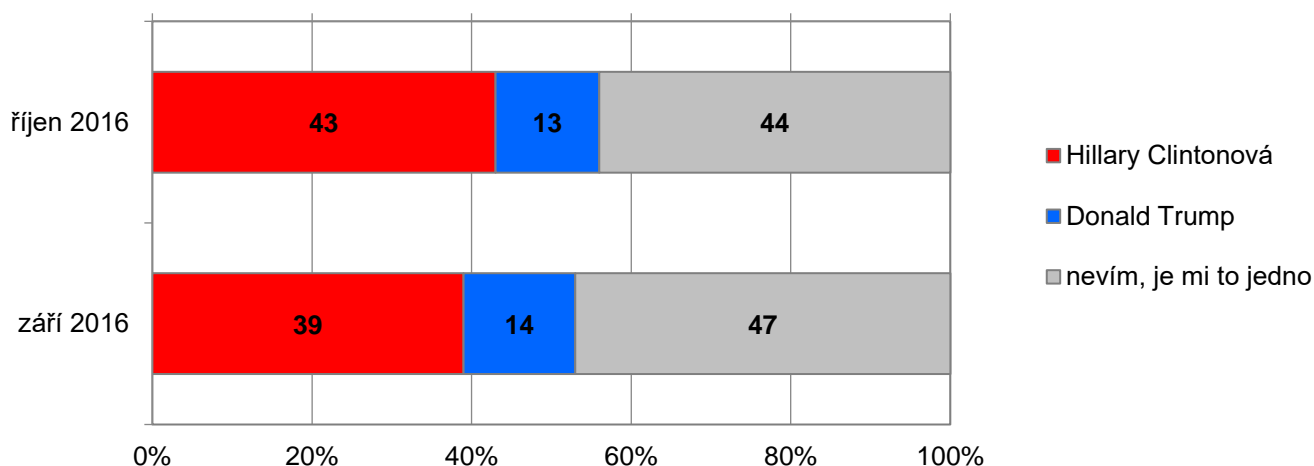
v tom o málo více než třetina dotázaných (34 %) uvedla odpověď „spíše ne“ a necelá čtvrtina (23 %) „rozhodně ne“. 1 % dotázaných nevědělo, jak na položenou otázku odpovědět, a zvolilo odpověď „nevím“.

V porovnání se zářím 2016 se v současnosti čeští občané o volby amerického prezidenta zajímají o něco častěji, když zájem o ně projevil o 5 procentních bodů více respondentů.

Zájem o americké prezidentské volby projevovali více muži než ženy (52 %: 33 %). Nejmenší zájem o tyto volby projevuje nejmladší věková kategorie 15 až 29 let (22 %). Mezi těmi, které volby amerického prezidenta zajímají, najdeme častěji lidi se středním vzděláním s maturitou nebo vysokoškolským vzděláním, respondenty s dobrou životní úrovní, dotázané, kteří se na škále politické orientace řadí jednoznačně napravo, a respondenty, kteří se obecně o politiku zajímají. Nezájem je naopak častější mezi lidmi se základním vzděláním, dotázanými považujícími svoji životní úroveň za „ani dobrou, ani špatnou“ nebo za špatnou, respondenty hlásícími se k politickému středu a těmi, kteří se o politiku nezajímají.

Všech respondentů jsme se ve výzkumu dále zeptali, kdo by se podle jejich názoru měl stát americkým prezidentem. Více než dvě pětiny českých občanů (43 %) si myslí, že prezidentkou Spojených států amerických by se měla stát Hillary Clintonová, 13 % dotázaných uvedlo, že by se americkým prezidentem měl stát Donald Trump. Více než dvě pětiny respondentů (44 %) neví, kdo by měl být dalším americkým prezidentem, nebo je jim to jedno.

Graf 2: Kdo by se měl stát americkým prezidentem – časové srovnání (%)²

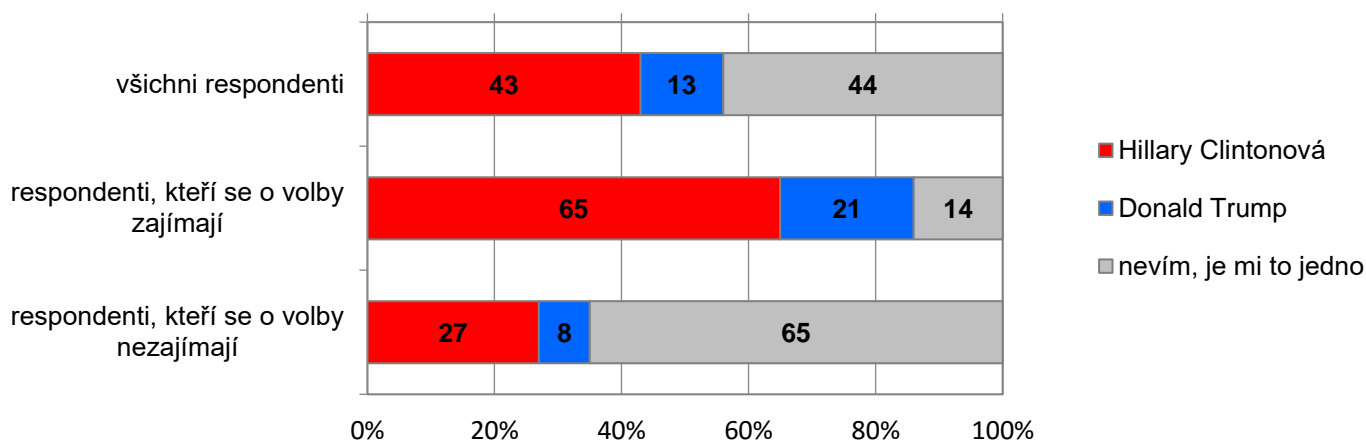
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 10. – 17. 9. 2016, 982 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání se situací v minulém měsíci se o něco více dotázaných (nárůst o 4 procentní body) přiklonilo k názoru, že příští prezidentkou Spojených států amerických by se měla stát Hillary Clintonová. Podíl respondentů, kteří by si za prezidenta USA raději přáli Donalda Trumpa, se za poslední měsíc významně nezměnil.

Názory na to, kdo by se měl stát příštím americkým prezidentem, se mezi jednotlivými skupinami respondentů významně lišily. Graf 3 zachycuje rozdíly mezi těmi, kdo se o americké volby zajímají a těmi, kdo o ně naopak zájem nemají.

² Znění otázky: „Který kandidát by se podle Vašeho názoru měl stát dalším prezidentem Spojených států amerických? Hillary Clintonová, Donald Trump, je Vám to jedno nebo nevíte.“

Graf 3: Kdo by se měl stát americkým prezidentem - podle zájmu o americké prezidentské volby (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 10. – 17. 10. 2016, 982 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

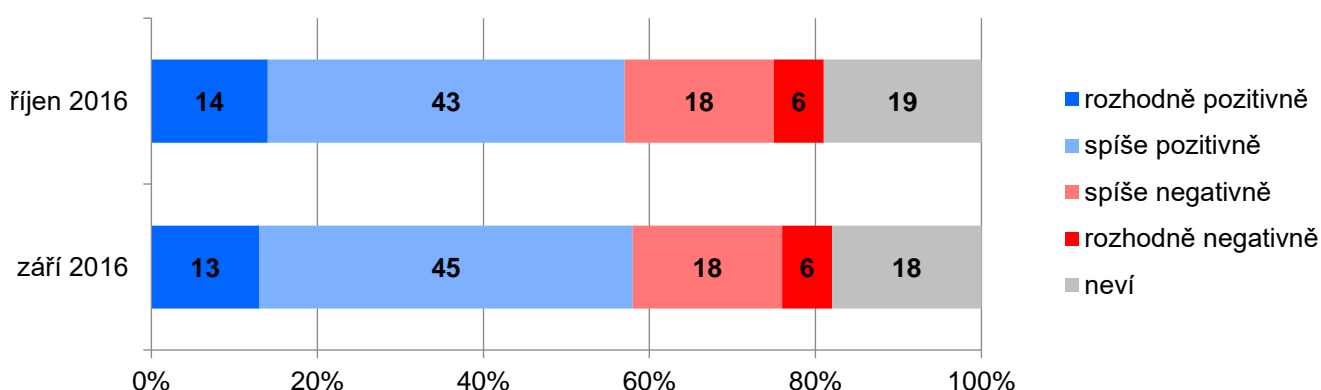
Hillary Clintonová se těší větší podpoře mezi lidmi ve věku 30 až 44 let, lidmi se vzděláním středním s maturitou nebo vysokoškolským, respondenty s dobrou životní úrovní a dotázanými, kteří se na škále politické orientace řadí na pravou stranu. Z hlediska politických preferencí se k Hillary Clintonové častěji přiklonili voliči KDU-ČSL, TOP 09 a Strany zelených. Náзор, že by se budoucím americkým prezidentem měl stát Donald Trump, najdeme častěji mezi muži a z hlediska politických preferencí voliči ANO nebo SPD.

Všech respondentů jsme se výzkumu dále zeptali, jak hodnotí působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta. Pozitivní hodnocení vyslovily téměř tři pětiny dotázaných (57 %), v tom 14 % jej hodnotí „rozhodně pozitivně“ a 43 % „spíše pozitivně“. Negativní hodnocení vyslovila téměř čtvrtina oslovených (24 %), když 18 % jej označilo jako „spíše negativní“ a 6 % jako „rozhodně negativní“. Necelá pětina občanů (19 %) neuměla působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta posoudit a zvolila proto odpověď „nevím“.

V porovnání se situací v září se hodnocení působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta významně nezměnilo.

Graf 4: Hodnocení působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta (%)³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 10. – 17. 10. 2016, 982 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

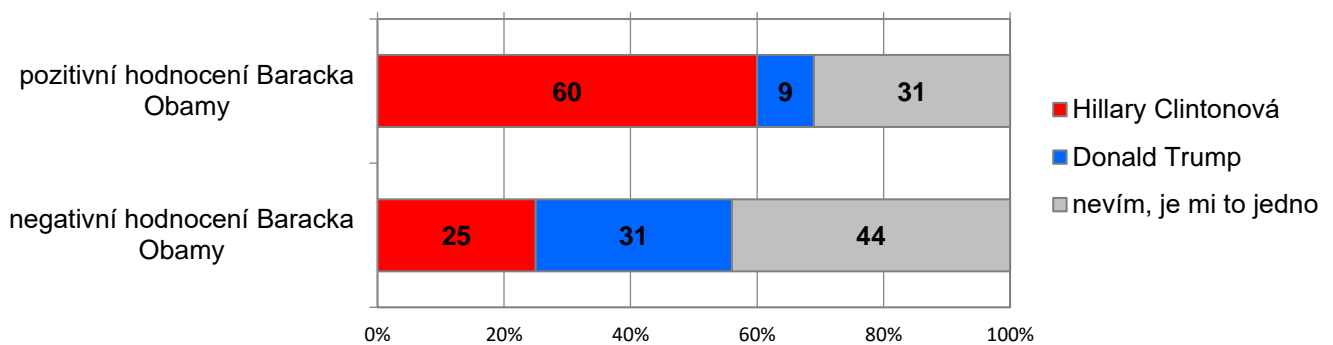
Pozitivní hodnocení působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta najdeme častěji mezi respondenty ve věku 30 až 44 let, lidmi hodnotícími svoji životní úroveň jako dobrou, dotázanými se středním vzděláním s maturitou a

³ Znění otázky: „Současným americkým prezidentem je Barack Obama. Jak byste hodnotil jeho působení v této funkci? Rozhodně pozitivně, spíše pozitivně, spíše negativně, rozhodně negativně.“

těmi, kdo se na škále politické orientace řadí k pravici. Kladné hodnocení Baracka Obamy je častější také u dotázaných, kteří se zajímají o současné volby amerického prezidenta. Negativní hodnocení bylo častější u lidí hodnotících svoji životní úroveň jako špatnou, respondentů hlásících se na škále politické orientace k levici a voličů KSČM a SPD.

Graf 5 zachycuje, jak se liší podpora jednotlivých kandidátů na funkci příštího amerického prezidenta podle hodnocení současného prezidenta Baracka Obamy. Ti, kdo působení Baracka Obamy ve funkci amerického prezidenta hodnotí pozitivně, výrazně častěji chtěli za budoucí americkou prezidentku Hillary Clintonovou (60 %), než Donalda Trumpa (9 %). Ti, kdo jsou k současnému americkému prezidentovi kritičtí, by naopak o něco častěji podpořili Donalda Trumpa (31 %), než Hillary Clintonovou (25 %). Častěji se u nich také objevovala odpověď „nevím, je mi to jedno“.

Graf 5: Podpora kandidátů na amerického prezidenta podle hodnocení Baracka Obamy (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 10. – 17. 10. 2016, 982 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>10. - 17. 10. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>982</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>273</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.208; PM.209; PM.210</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pm161108</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>8. listopadu 2016</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy“.